

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 719/2020
28.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3 у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 301/20 од 22.07.2020. године и пуномоћника законског наследника покојног окривљеног АА, ББ – адвоката Владимира Авлијаша, поднетим против правноснажних решења Вишег суда у Београду К.број 365/17 од 17.12.2019. године и К број 365/17 –Кв број 102/20 од 07.02.2020. године, у седници већа одржаној дана 28. октобра 2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

І УСВАЈА СЕ, као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз број 301/20 од 22.07.2020. године, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Вишег суда у Београду К.број 365/17 од 17.12.2019. године и К број 365/17 –Кв број 102/20 од 07.02.2020. године, а предмет враћа том суду на поновно одлучивање.

ІІ ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев за заштиту законитости пуномоћника законског наследника покојног окривљеног АА, ББ – адвоката Владимира Авлијаша, поднет против правноснажних решења Вишег суда у Београду К.број 365/17 од 17.12.2019. године и К број 365/17 – Кв број 102/20 од 07.02.2020. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду К.број 365/17 од 17.12.2019. године, одбијен је као неоснован захтев ББ за накнаду трошкова кривичног поступка у предмету Вишег суда у Београду К број 365/17, као законског наследника сада покојног окривљеног АА, поднет преко пуномоћника - адвоката Владимира Авлијаша.

Решењем Вишег суда у Београду К број 365/17 – Кв број 102/20 од 07.02.2020. године одбијена је као неоснована жалба пуномоћника ББ – адвоката Владимира Авлијаша, изјављена против решења Вишег суда у Београду К број 365/17 од 17.12.2019. године.

Против наведених правноснажних решења захтеве за заштиту законитости поднели су:

- Републички јавни тужилац поднеском Ктз број 301/20 од 22.07.2020. године, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, повреде члана 17. ЗКП и повреде одредаба члана 265. став 1. у вези члана 261. став 2. тачка 1) – 6) и члана 20. ЗКП, те члана 3. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и укине побијана решења, а предмет врати на поновно одлучивање Вишем суду у Београду;

- пуномоћник ББ, законског наследника покојног окривљеног АА – адвокат Владимир Авлијаш, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) у вези члана 265. став 1. у вези члана 20. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и укине побијана решења, а предмет врати Вишем суду у Београду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је у смислу члана 488. став 1. ЗКП одржао седницу већа у смислу члана 490. ЗКП, о којој није обавестио Републичког јавног тужиоца и пуномоћника, правних следбеника – адвоката Владимира Авлијаша, налазећи да њихово присуство седници већа није неопходно за доношење одлуке па је након разматрања списка предмета, са правноснажним решењима против којих су захтеви поднети, по оцени навода и предлога у захтеву Републичког јавног тужиоца Ктз број 301/20 од 22.07.2020. године, нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је основан, док је захтев за заштиту законитости пуномоћника ББ, законског наследника покојног окривљеног АА – адвоката Владимира Авлијаша, недозвољен.

Основано се захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца нижестепена решења побијају због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, повреде члана 17. ЗКП, те повреде члана 265. став 1. у вези члана 261. став 2. тачка 1) – 6) и члана 20. ЗКП.

Првостепеним решењем, одбијен је као неоснован захтев за накнаду трошкова кривичног поступка законског наследника покојног окривљеног АА - ББ, поднет преко пуномоћника – адвоката Владимира Авлијаша, са образложењем да у оставинском решењу није наведено да заоставштину чини и право на накнаду трошкова кривичног поступка у предмету Вишег суда у Београду К број 365/17, односно да трошкови кривичног поступка које пуномоћник потражује у име наследника нису обухваћени оставинским решењем, нити је у том делу оглашена као наследник сестра оставиоца ББ. Овакав став прихваћен је као правилан и другостепеним побијаним решењем, којим је жалба пуномоћника ББ – адвоката Владимира Авлијаша, одбијена као неоснована.

Међутим, овакав закључак, изнет у нижестепеним побијаним решењима, по оцени овога суда, не може се прихватити као правилан, из следећих разлога:

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП, прописано је да када се обустави кривични поступак или се оптужба одбије, или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди, да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2.

тачка 1) – 6) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци награде браниоцима и пуномоћника (члан 103. став 3.) као и награда вештака и стручног саветника падају на терет буџетских средстава суда.

Чланом 20. ЗКП прописано је да ако се у току кривичног поступка утврди да је окривљени умро, орган поступка ће решењем обуставити поступак.

Дакле, одредба члана 265. став 1. ЗКП не прави разлику у погледу обавезе накнаде трошкова кривичног поступка на терет буџетских средстава, с обзиром на разлог обуставе кривичног поступка, због чега се наведена законска одредба односи и на случај обуставе кривичног поступка услед смрти окривљеног.

Сходно цитираним законским одредбама, наследници окривљеног, у конкретном случају законски заступник покојног окривљеног АА, његова сестра ББ, према ком је кривични поступак обустављен због смрти, има право да потражује накнаду трошкова тог кривичног поступка у односу на сва плаћања која је окривљени извршио током истог, а све у смислу члана 265. став 1. у вези члана 261. став 2. тачка 1) – 6) ЗКП и члана 3. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима, јер би та средства, да није било кривичног поступка, ушла у оставинску масу и била предмет наслеђивања.

Стога су разлози изнети у побијаним нижестепеним решењима, којим је одбијен као неоснован захтев ББ за накнаду трошкова кривичног поступка у предмету Вишег суда у Београду К број 365/17, као законског заступника сада покојног окривљеног АА, потпуно нејасни, а што представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Поред тога, разлози у првостепеном и другостепеном решењу су у знатној противречности са исправама у списима. Ово с тога што се побијана решења заснивају на оставинском решењу у коме је ББ оглашена за јединог наследника преминулог АА, а упркос чему је њен захтев, као јединог наследника преминулог окривљеног, за накнаду трошкова, одбијен као неоснован.

У конкретном случају, питање трошкова поступка могло је бити решено и на основу члана 17. ЗКП, којим је прописано да уколико примена кривичног закона зависи од решења неког претходног питања за чије решавање је надлежан суд у другој врсти поступка или неки други државни орган – суд који суди у кривичном предмету може сам решити и то питање, према одредбама које важе за доказивање у кривичном поступку. Стога, у ситуацији када оставинским решењем није евидентирана сва имовина покојног, а познат је једини наследник, суд је решавајући о трошковима поступка морао да реши претходно правно питање од ког зависи примена кривичног закона, односно да констатује да потраживање АА по основу трошкова поступка улази у његову заоставштину, а затим да ове трошкове досуди његовом једином наследнику, ББ.

Пропуст суда да се одлучи о праву наследника окривљеног који је преминуо, на трошкове поступка које потражује, представљу повреду одредаба члана 265. став 1. у вези члана 261. став 2. тачка 1) ЗКП и члана 3 Правилника о накнади трошкова у судским поступцима у вези члана 20. ЗКП, а што се основано истиче у захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је усвојио захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца као основан, те укинуо побијана решења а предмет вратио Вишем суду у Београду на поновно одлучивање.

У поновном поступку, Виши суд у Београду ће имати у виду примедбе изнете у овој пресуди, те у поновном поступку донети нову, правилну и на закону засновану одлуку.

Са изнетих разлога, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, донета је одлука као у ставу I изреке ове пресуде.

Захтев за заштиту законитости пуномоћника ББ, законског наследника покојног окривљеног АА - адвоката Владимира Авлијаша, одбачен је као недозвољен.

Одредбом члана 482. став 1. ЗКП, прописано је да против правноснажне одлуке Јавног тужиоца и суда или због повреде одредаба поступка који је претходио њеном докношењу, овлашћено лице може поднети захтев за заштиту законитости под условима прописаним у том закону.

Одредбом члана 483. став 1. ЗКП, прописано је да захтев за заштиту законитости могу поднети Републички јавни тужилац, окривљени и његов бранилац.

Из наведених законских одредаба, јасно произилази да законски наследник окривљеног није овлашћен да поднесе овај ванредни правни лек – захтев за заштиту законитости, ни лично, а ни преко пуномоћника, па како је против нижестепених побијаних решења захтев за заштиту законитости поднео пуномоћник законског наследника сада покојног окривљеног АА, који по закону нема овлашћење за подношење овог ванредног правног лека, то је Врховни касациони суд поднети захтев одбацио као недозвољен.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 487. став 1. тача 2) ЗКП, донета је одлука под тачком II изреке пресуде.

**Записничар-саветник,
Снежана Меденица, с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић